

FORUM PUBLICUM

LUDOVIKA PODCAST

A NEMZETI KÖZZSZOLGÁLATI EGYETEM ISMERETTERJESZTŐ PODCASTCSATORNÁJA

Szerdánként új adásokkal
az NKE tudományos és ismeretterjesztő platformján,
a ludovika.hu oldalon

SOUNDCLOUD ludovika.hu

MEGÚJULT A CSATA!

Elkezdődött a profi női kosárlabda-liga új szezonja, amelyben természetesen egyetemünk együttese, a Ludovika Csata is érdekelt. A nyár sok változást hozott a klub életében: a keret nagy része kicserélődött, így egy teljesen új gárda lépett pályára az őszi szezon első mérkőzésén. A csapatot továbbra is Horváth Bernadett fogja össze kapitányként, külföldi erősítésként pedig két amerikai Samantha Fuehring és Jaelyn Brown érkezett a Ludovika Csatához, ahol továbbra is számítanak az olyan fiatal tehetségekre, mint a Toman-testvérek. A hazai bajnokságban az együttes eddigi mérlege két győzelem, három vereség, amely mutató abszolút megfelel az elvárásoknak, hiszen – egyelőre – nem összeszokott keretről van szó. Talán ezért sem sikerült az Európa Kupában a tavalyihoz hasonló sikert elérni (mérkőzést nyerni), pedig idegenben és itthon is szoros mérkőzést játszottunk izraeli ellenfelünkkel. Úgy gondolom lassan túlléphetünk az összeszokás szakaszán, és hamarosan érkehetnek – az eddigi egyéni villanások mellett – szép csapatsikerek is! Hajrá Csata!

Szilágyi Dénes
főszerkesztő

IMPRESSZUM

Forum Publicum, a Nemzeti Közzszolgálati Egyetem hallgatói magazinja

FELELŐS KIADÓ: Nemzeti Közzszolgálati Egyetem

FŐSZERKESZTŐ: Szilágyi Dénes • **OLVASÓSZERKESZTŐ:** Bujdosó Hajnalka • **TÖRDELÉS, DESIGN:** Tóth Zoltán

KÖZREMŰKÖDÖTT: Barzó Máté, Kecskés Blanka, Kiss Adrienn, Molnár Kamilla, Pálincás Petra, Pap Melinda Patrícia

Nemzeti Közzszolgálati Egyetem Tóparti Épület, 1089 Budapest, Diószegi Sámuel utca 23. 1. emelet 107.

• e-mail: szilagyidi.denes@uni-nke.hu • facebook.com/forumpublicummagazin

NYOMÁS: Gelbert ECO Print Kft. • **FELELŐS VEZETŐ:** Gellér Róbert

TERJESZTÉS: havonta megjelenő ingyenes magazin, elérhető az NKE campusain és az egyetem online és közösségimédia-felületein.

KÖZPONT

Ha mindent szeretnél tudni egyetemünkről, jó helyen jársz. Rendezvények és a hallgatói önkormányzatok aktualitásai egy helyen. Ismerd meg hallgatóinkat, és fedezd fel szemükön keresztül a pezsgő egyetemi életet!

03

HALLGATÓK
AZ NKE-RŐL

06

LUDOVIKA CSATA

10

EGYETEMI
SPORTNAP

Hallgatók

az **NKE**-ről

Októberi lapszámunkban egy olyan hallgatótársunkat szeretnénk nektek bemutatni, aki nemcsak szakmája iránt érez mély elkötelezettséget, hanem aki második éve a Nemzeti Közszerződési Egyetem (NKE) Egyetemi Hallgatói Önkormányzatának (EHÖK) kommunikációs és adatvédelmi ügyeiért felelős elnökhelyettese. Eddig három alkalommal nyerte el a Nemzeti Felsőoktatási Ösztöndíjat, idén ősszel pedig a római Libera Università Maria SS. Assunta (LUMSA) egyetemen tölti a szemesztert. Molnár Kamillát, az NKE Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar államtudományi osztatlan mesterképzés végzős hallgatóját kérdeztük az egyetemi közösségről, rendezvényekről és természetesen az általa választott képzésről.

MOLNÁR KAMILLA

NKE Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar
államtudományi osztatlan mesterképzés
végzős hallgató

Mi vezetett el az NKE ÁNTK képzésére?

Egyetemi tanulmányaimat 2018-ban kezdtem meg, államtudományi osztatlan mesterképzési szakon. Eredetileg más irányban képzeltem el a jövőmet, viszont a 2017-ben debütáló képzés megváltoztatta a terveimet. Ahogyan az ÁNTK hallgatóinak zömét, nem meglepő módon, engem is kiemelten foglalkoztatott már középiskolás éveim alatt a gazdaság- és jogtudomány, valamint a közélet. Az intézmény nyílt napja egyértelműen meggyőzött arról, hogy ez a képzés maximálisan meg fog felelni az érdeklődési körömnek, így végül ide jelentkeztem első helyen.

Mi a véleményed a képzésről?

Hazudnék, ha azt állítanám, hogy nem lehetett észrevenni, hogy egy frissen induló képzésről van szó, annak minden előnyével és hátrányával együtt: mint például a (kész) tankönyvek hiánya az első pár szemeszterben vagy a ponthatárok drasztikus változása évről évre. Ennek ellenére – lassan egyetemista éveim végéhez érve – abszolút jó emlékek kötnek a szakhoz. Egytől egyig kiváló, nagy szaktekintélyű oktatóktól tanulhattam, akiktől rengeteg motivációt, biztatást kaptam személyesen is, és akiknek megtiszteltetés volt végighallgatni az előadásait. Az államtudományi szak komplex, átfogó tudást és maradéktalan szakmai felkészítést biztosít a közsférában való elhelyezkedésre.

Melyik tudományterület áll hozzád a legközelebb?

A szak generalista szemléletének hála számos területbe volt lehetőségem belelátni tanulmányaim során, amelyek közül a polgári jog, az alkotmányjog és a politológia nyerte el leginkább a tetszésem. Az utóbbi kettő által kapott tudást szerencsére már a munkahelyemen is tudtam kamatoztatni, a polgári joggal pedig a későbbiekben szeretnék mélyebben foglalkozni, illetve kutatni.

Milyennek tartod a hallgatói közösségi életet az NKE-n?

Az NKE-nek unikális atmoszférája van annak köszönhetően, hogy egymás mellett tanulunk a rendőr- és honvéd tisztjelöl-

tekkel. Fontosnak tartom mind a hivatásrendek, mind a civil- és hivatásos állományban lévő hallgatók közötti jó kapcsolat fenntartását. A Hallgatói Önkormányzaton belül törekedünk a szolnoki és bajai campuson tanulókat integrációjára is, például a gólyabálra, NKE VIBES-ra, gyűrűavató bálra való eljutásuk megszerzésével.

Melyik a kedvenc hallgatói rendezvényed? Miért?

Nagyon nehéz kiemelni egyet, hiszen a hallgatói összegytemi rendezvények főszerzőjeként mindegyik közel áll a szívemhez. Az I. Ludoviceum Kupa volt az első esemény, amelynek kidolgozásában részt vehettem, így ez mindig emlékezetes marad számomra. 2021 elején kihívást jelentett a vírushelyzet miatt online körülmények között, a nulláról felépíteni a Ludoviceum tantárgycsoport ismereteire épülő, háromfordulós politika- és eszmetörténeti tanulmányi versenyt. A nagy hallgatói érdeklődésnek köszönhetően a verseny sikerrel zárult, és azóta már jelenléti formában is megrendeztük.

Milyen szerepet játszottál az EHÖK eddigi életében?

Kezdetben kommunikációs fejlesztésért felelős elnöki megbízottként, jelenleg második éve kommunikációs és adatvédelmi ügyekért felelős elnökhelyettesként tevékenykedem.

Melyik egyetemi projekt volt számodra a legemlékezetesebb, amelyben részt vettél az EHÖK elnökhelyetteseként?

A Csontváry Program, vagyis a Kultúraért Felelős Államtitkárság felsőoktatási programja, amely megvalósításáért, koordinálásáért én voltam felelős hallgatói oldalról. A program először pilotverzióban, az előző tanévtől kezdve pedig már szabadon választható tárgyként érhető el az NKE hallgatói számára. A kurzusra jelentkezők az együttműködésnek köszönhetően a Szépművészeti Múzeum, a Magyar Nemzeti Galéria, a Nemzeti Színház, a Magyar Állami Operaház, az Óbudai Danubia Zenekar és a Fővárosi Nagycirkusz alkalmaira látogathatnak el. Mindezért a nagyjából negyvenezer forint értékű ingyenes „bérlet” mellett 3 kredit kerül jóváírásra számukra.

Szerinted milyen a szakkollégiumi élet az NKE-n? Milyen lehetőségei vannak a hallgatóknak?

Az NKE – főként méretéhez képest – számos szakkollégiummal és diákszervezettel rendelkezik, így mindenki megtalálhatja a számára megfelelőt. A Tudományos Diákkörökhöz hasonlóan ezek a tehetséggondozó műhelyek nagyszerű lehetőséget biztosítanak arra, hogy a hallgatók elmélyítsék az egyetemen tanultakat, és valamilyen hozzáadott értéket képviselő tevékenységet végezzenek. Szakkollégistaként olyan kurzusokon és workshopokon vehettem részt, amelyen tanórai keretek között nem lett volna lehetőségem. Mindenkit biztatok arra, hogy az őszi tagfelvételi időszakban látogasson el az infóestekre, és csatlakozzon a számára szimpatikus közösséghez, mivel hosszú távon rengeteget profitálhat belőle.

Mi a legmeghatározóbb élményed az NKE-s éveidből?

Az egyik legmeghatározóbb élményem a tavaly októberi hallgatói fórumunk és egyben kihelyezett küldöttgyűlésünk volt az MH 86. Szolnok Helikopter Bázison. Ekkor betekintést nyerhettünk az állami légi közlekedési szakos hallgatótársaink mindennapjaiba, és megtapasztalhattuk, milyen laktanyai körülmények között élni.

Mivel foglalkozol a szabadidődben?

Szabadidőm jelentős részét önkénteskedéssel töltöm: gyermekek környezeti nevelésével, környezetvédelemmel, valamint szociális segítségnyújtással. Jelenleg az Európai Szolidaritási Testület által támogatott, a Bodrog menti természeti örökség megmentésére irányuló projektben veszek részt. Emellett a festészet és a kiállítások látogatása, valamint az irodalmi művek iránti rajongásom is mind olyan hobbi, amely gyermekkorom óta állandó elem az életemben.

Milyen számodra az álommunkahely, ahol tanulmányaid után el tudod magad képzelni?

Nincs kifejezett álommunkahelyem, sokszínű karriert képelek el magamnak a jövőben. Egyetlen dologban vagyok biztos: hivatásommal valamilyen formában mindig a közérdeket és a hazámat szeretném szolgálni.

Mi az az egy mondat, amelyet a hallgatótársaidnak üzennél?

A diplomád az általad beletett plusz erőfeszítéstől fog többet érni másokénál.

szöveg: Pap Melinda Patrícia

foto: Szilágyi Dénes

Hajrá, Csata!

AZ EGYETEMÜNK NEVÉT VISELŐ PROFI NŐI KOSÁRLABDACSPAT, A LUDOVIKA CSATA TAVALY LÉPETT NEMZETKÖZI PORONDRA, IDÉN PEDIG MÁSODIK EURÓPA-KUPÁJUKON VESZNEK RÉSZT. A KLUB SAJTÓ- ÉS KOMMUNIKÁCIÓS VEZETŐJÉVEL, PETZ GÁBORRAL BESZÉLGETTÜNK AZ ELŐZŐ SZÉZONBAN SZERZETT TAPASZTALATOKRÓL, AKTUÁLIS MÉRKŐZÉSEKRŐL ÉS A HALLGATÓK TOBORZÁSÁRÓL.

Milyen tapasztalatokkal, tanulságokkal gazdagodott a csapat az első Európa-kupa-idény után?

Sportszakmai szempontból óriási tapasztalatot szereztünk tavaly, de klubként is sokat profitáltunk a nemzetközi szereplésen. Azok a játékosaink, akik azelőtt még nem voltak nemzetközi szintű csapat tagjai, rendkívül hasznos mérkőzéseket játszhattak más kosárlabda-kultúrájú, így eltérő dinamikájú ellenfeleinkkel. Sajnáljuk, hogy kevés játékost sikerült megtartanunk az előző évhez képest, viszont az, hogy más csapatok felfigyeltek ránk, egyúttal visszaigazolja jó teljesítményünket. Új impulzusokat adott, hogy megnézhattuk, külföldön hogyan, milyen körítéssel és szervezéssel rendezik meg a mérkőzéseket. Ez lehetőséget biztosított arra, hogy felmérjük, mi hol tartunk hozzájuk képest.

Másképpen álltok a mostani szelejtezőhöz?

Idén annyi változott, hogy az orosz–ukrán háború kitörése kapcsán az orosz csapatokat – más sportágak nemzetközi szövetségeihez hasonlóan – a Nemzetközi Kosárlabda-szövetség is kizárta a versenysorozataiból. Tavalyi szereplésünknek köszönhetően, illetve azzal, hogy ez a négy-öt orosz csapat nincs jelen idén az Európa-kupában, megszereztük a kiemelt státuszt, ami előrelépést jelent a besorolásban. A másik tényező – ahogyan korábban említettem –, hogy játékosaink jelentős része kicserélődött a nyár folyamán. Gyakorlatilag új csapatot kellett építenie az edzői stábnak és a menedzsmentnek: a szezon eleje a lányok összeszokásával, játékkapcsolataik megtalálásával telik majd.

Már-már hagyománynak számít, hogy a Csatával részt vesztek az NKE gólyatáborában, az egyetemi sportnapon és a Kárpát-medencei Egyetemek Kupáján.

Az ilyen alkalmak nagyon fontosak számunkra, hiszen a fent említett rendezvényekre több céllal látogatunk el. Egyrészt ezeken az alkalmakon fel tudjuk mérni, hány hallgató rendelkezik kosaras múlttal, hányan lehetnének potenciális tagjai a MEFOB- (Magyar Egyetemi-Főiskolai Bajnokság) csapatunknak. Másrészt nemcsak

azért megyünk ki, hogy mindenképpen játékosokat toborozzunk a MEFOB-csapatba, hanem azért is, hogy az egyetemi és kerületi polgárok megismerhessék klubunkat, később pedig nagyobb eséllyel váljanak szurkolóinkká a Ludovika Arénában, vagy próbálják ki magát a sportot a mi csapatunktól függetlenül.

A Csata DSE utánpótlás-műhelyhez és a MEFOB-csathoz bármikor lehet jelentkezni az érdeklődők?

A Ludovika Csata a profi ligában játszó női kosárlabdacsapata mellett működtet egy többnyire NKE-s hallgatókból álló MEFOB-csapatot is és partneri kapcsolatban van egy közel harminc éve működő utánpótlás-nevelő egyesülettel, a Csata DSE-vel. Ez utóbbi nem fogad teljesen kezdőket: a jelentkezésnél szükséges valamilyen szintű sportmúlttal rendelkezni, hogy az újabb tagok

aktív résztvevői lehessenek az edzéseknél. A gólyatábor rendkívül eredményesen zajlott toborzás szempontjából, azonban még mindig várunk lelkes hallgatókat. Ha szívesen csatlakoznátok, vagy további információt szeretnétek kérni, keressétek Vincze Viktória vezetőedzőt a vincze.viktora@csatabasketball.hu e-mail-címen.

Az NKE hallgatói ingyenesen vehetnek részt a Ludovika Arénában megrendezett

mérkőzéseinken. A félév során mikor találkozhatnak még veletek hazai pályán?

Így igaz, az NKE egyetemi polgárai – tehát az intézmény hallgatói és dolgozói – ingyenesen látogathatnak ki az összes hazai mérkőzésünkre, valamint sok esetben még kollégiumi felvételhez szükséges pontot is kaphatnak a LudEvent felületen regisztrálva. Ősszel a Sopron Basket és a VBW CEKK Cegléd,

decemberben pedig a Vasas Akadémia és a TFSE-MTK ellen lépünk pályára. 2023-ban az Atomerőmű KSC Szekszárd elleni meccsel kezdjük az évet, majd az NKA Universitas PEAC-al mérkőzünk meg a Ludovika Arénában. A pontos időpontokról a közösségi média oldalaink, illetve weboldalunkon tájékozódhatnak a hallgatók, ahol egyúttal bepillanthatnak a játékosok és a stáb mindennapjaiba, valamint

megtekinthetik a velük készült exkluzív interjúkat is. Emellett az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat LUDOVIKA ULTRAS csoportjában is naprakész információkat kaphatnak a Csata aktuális programjairól.

A hallgatók szurkolása rengeteget jelent a csapatnak, így mindenkit bátorítunk, hogy látogasson ki minél több mérkőzésünkre! ○

SZERZŐ: Molnár Kamilla
FOTÓ: Szilágyi Dénes

EGYETEMI SPORTNAP

FONTOS, HOGY EGÉSZSÉGÜNK MEGŐRZÉSE ÉRDEKÉBEN MINDENNAP HELYET BIZTOSÍTSUNK AZ ELEGENDŐ TESTMOZGÁSNAK. NAPUNK NAGY RÉSZÉT IRODÁKBAN, SZÁMÍTÓGÉP ELŐTT, VAGY FÁRADTAN HAZATÉRVE MÁS KÉPERNYŐK ELŐTT ÜLVE TÖLTJÜK. GYAKRAN NEHÉZ IDŐT ÉS ENERGIÁT TALÁLNI A SPORTRA, PEDIG AZ NEM CSUPÁN A TESTET, DE A LELKET IS TÁPLÁLJA, ÉLÉNKÍTI. NEM SZABAD AZONBAN ELFELEJTENI, HOGY ENNEK ORVOSOLÁSA CSUPÁN ELHATÁROZÁS ÉS KEDV KÉRDÉSE. RENGETEG PROGRAM LÉTEZIK A MOZGÁS SZERETETÉNEK TERJESZTÉSÉRE, UGYANAZT AZ ÜZENETET KIEMELVE: MOZOGNI JÓ!

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem az ország egyik legaktívabb campusával rendelkezik. Hallgatói megannyi sportolási lehetőség közül választhatnak kezdve a kosárlabdával és az úszással egészen a falmászásig és a lovaglásig. A modern, Ludovika Sportegyesületnek is otthont adó campus területén elhelyezkedik egy hatsávos futópálya, egy

multifunkciós sportpálya és két műfüves focipálya. A Rendészet-tudományi Kar saját edzőterme mellett lehetőség van a testépítésre a szabadterei kondiparkon belül is, szabad a ki- és bejárás. A sportsarnok, amely számos egyetemi rendezvénynek otthont ad, rendelkezik bemelegítő- és egy multifunkcionális csarnokkal, amely minden érdeklődő igényeit kielégítheti.

Ehhez méltóan idén is megrendezték az immár hagyománynak számító Ludovika Egyetemi Sportnapot. Szeptember 21-e oktatásmentes napnak minősült, ezzel ösztönözve a hallgatóságot a részvétellel és a mozgás fontosságának hirdetésére.

A célközönség nem csupán

az edzett sportemberek, hanem a szórakozni vágyó, szurkoló kedvű egyetemi polgárok köre is volt. Nyitóbeszédében az egyetem rektora, Deli Gergely kiemelte: „A Ludovika Sportegyesület célja az egyetem sportéletének segítése, az oktatáshoz kapcsolódó sporttevékenység szakmai támogatása, az egyetemi sportélet elősegítése.”

Az Arénában található uszodában vízilabda, úszás és egész napos szaunaszézs várta a résztvevőket. A multipálya több sportág bajnokságának adott helyszínt, az állatbarátokat pedig a Ludovika Huszár Lovarda várta. A nem várt jó időt kihasználva a kültéri események számos érdeklődőt vonzottak. A sportpark kosárlabdával, vívással és tollaslabdával készült, kutyás bemutatókat láthattunk, és kitelepült több szakosztály is. A közszolgálati egyetem különleges képzéseinek hála az átlagostól eltérő testmozgási alternatívákat is kínált. A lőtérén – a kellő biztonsági előírások betartása

mellett – lehetőség nyílt a lövészet és a fegyverszerelés közelebbi megismerésére is. Szintén különlegességnek nevezhető a kő-papír-olló- és a futópaddal is, amelyek egyaránt nagy népszerűségnek örvendtek. „Kíváncsiságból jöttünk el megnézni a versenyt, de a végén bajnokként távoztunk!” – mondta Szatmári Viktória a kő-papír-olló újdonsült ezüstérmese. „Nem számítottunk rá, hogy ilyen megmérettetéseken is részt vehetünk majd” – tették hozzá barátai.

Azonban nem csak az egyetemi polgárok érdekeit szem elé helyezve készült a program. Szintén cél az egyetemi dolgozók mozgáskedvének növelése. A programot kiegészítette

az aktív életvitel egyik előnyét hirdető dietetikai tanácsadás, valamint helyszíni fizikai állapotfelmérés és ergométer is. A legnépszerűbb program azonban – nem meglepő módon – a kültéri foci- és kosárlabdabajnokság volt. A Rendészet-tudományi Kar hallgatója, Gál Barnabás izgalmasnak találta a futballmérkőzését, ugyanakkor állítása szerint az érdekes szó is kiválóan jellemezne az egyetemi focibajnokságot. „Játszani még nem volt lehetőségem, de szurkolni is megéri eljönni!” – tette hozzá szaktársa, Gulyás Balázs. A pályák mellett legalább annyian figyelték érdeklődéssel a meccset, mint ahányan aktívan részt vettek. ○

SZERZŐ: Gyalog Kincső
FOTÓ: Szilágyi Dénes

HIVATÁS

Ha kíváncsi vagy nálunk végzett hallgatóink egyetem utáni életpályáira, vagy érdekelnek a szakmai-tudományos tevékenységek és az aktuálpolitika, itt a helyed!

13

ALAPKIKÉPZÉSEN
AZ EGYENRUHÁSOK

18

A POSZT-ERASMUS-
SZINDRÓMA
– IDEGENKÉNT
A SAJÁT HAZÁNKBAN

ALAPKIKÉPZÉSEN AZ EGYENRUHÁSOK

TÖBB HETI „TÁBOR” KEMÉNY FIZIKAI ÉS MENTÁLIS KIHÍVÁSOKKAL. EGYENRUHÁS HALLGATÓ-TÁRSAINKRÓL NEM IS GONDOLNÁNK, MENNYI KÖTÖTTSSÉGGEL TÖLTIK NAPIAJUKAT: REGGELI TORNÁTÓL EGÉSZEN AZ ESTI SZOBASZEMLÉIG; KÜLÖNBÖZŐ ERŐNLÉTI GYAKORLATOKTÓL AZ ELMÉLETI ALAPOK LEFEKTETÉSÉIG. AHHOZ, HOGY MEGÉRTHESSÜK ÉS TISZTELHESSÜK EL-KÖTELEZŐDÉSÜNKET, LÁTUNK KELL, HOGYAN KÉSZÍTIK FEL RENDŐR- ÉS KATONATÁRSAINKAT EGYETEMI ÉVEIKRE. HALLGATÓI KÖRKÉP AZ RTK ÉS A HHK ALAPKIKÉPZÉSÉRŐL.

RENDÉSZETTUDOMÁNYI KAR

Hogyan néz ki pontosan egy nap az alapkiképzésen részt vevő hallgatók életében?

Szivek András r. őrmester: Legfontosabb pontja a reggeli ébresztő, amely önmagában rendszert visz a napirendbe, tekintettel arra, hogy minden hallgatót a napirend pontos és következetes betartására sarkall. Az ébresztőt reggeli torna követi. Ezután az egész évfolyam felsorakozik az alakuló téren, majd szakaszokra bontva, hadrendi sorrendben szakaszalakzatban átvonul az Oktatá-

si Épületben található étkezdébe, és elfogyasztja a reggelit. A reggelit követően a szakaszok átvonulnak a Sportcsarnok előtti téren megtartott reggeli eligazításhoz, az előljáró eligazítását követően a szakaszok az órarend szerint meghatározott foglalkozáson vesznek részt. Az évfolyam két csoport szerinti szétbontás alapján a csoport egyik fele testnevelés, a másik fele lökiképzés-foglalkozást hajt végre. A csoportok lebontása szerint tartjuk meg az alaki foglalkozást, az Általános Szolgálati Ismeretek tantárgy keretein belül, amelyet vagy

közvetlenül a testnevelés foglalkozás után, vagy a lökiképzés-foglalkozások után hajtunk végre. Ezt követően az évfolyam az étkezdében elfogyasztja az ebédet. A következő napirendi pont az órarend által meghatározottak szerint, szakokra bontva történik: a hallgatók foglalkozásokon, tanórákon vesznek részt, majd a szakasz felsorakozik, és az étkezdében elfogyasztja a vacsorát. A naptári hét első, hétfői napján a vacsorát számonkérés követi dolgozat formájában az előző héten tanultakból. Az évfolyam ezt követően felsorakozik az alakuló téren, ahol a Hallgatói Parancsnok által meghatározottak alapján jár el a továbbiakban. A napirend utolsó pontja az esti szobaszemle 21 óra 00 perckor, majd 21 óra 40 perckor az esti takarodó: a hallgatók elvonulnak a körleteikbe, és felkészülnek a következő napra.

László Luca r. hallgató: A korai kelés nem okoz számomra gondot szerencsére, a reggeli testnevelést pedig kifejezetten hasznosnak tartom a nap elkezdése szempontjából. A délutáni előadások, amelyek amellett, hogy változatosak, sok új információval szolgálnak szakmai szempontból is. Az órák után, akinek szüksége van rá, részt vehet felzárkóztató foglalkozáson. Az esti szemle után többnyire beszélgetni szoktunk a szobatársaimmal, majd körülbelül 22 óra 30 perckor mindenki nyugovóra tér.

Bodó Balázs Attila t. hallgató: Az alapképzés napirendje kötött a hallgatók számára. A délelőttök fizikai foglalkozásokkal telnek, délután nagyrészt elméleti oktatás zajlik.

Kenyeres Gréta Cintia püör. hallgató: Eleinte nehéz volt hozzászokni a korai mozgáshoz, de az idő múlásával kezdjük megszeretni. Egy dolgot megtanultunk: tornára teli kulaccsal nem éri meg lemenni. A testnevelés órák egész jók, ekkor kiszakadunk a szigorú mindennapokból: ezeken az órákon négy csoportban dolgozunk, így más szakaszokkal is össze tudunk ismerkedni. Emlékszem, amikor még az első héten Kubis százados úr azt mondta, hogy aki a délelőttöt túléli, annak

délután már könnyű dolga lesz, és ez valóban így van. Az esti szobaszemlére már domestosszag járja be a szintet. Szemle után következik a „pót-vacsora” és az alvás. Napjaink eléggé kötöttek. Az étkezés nem mindig változatos, de teljesen megfelelő a számunkra. Egy dolog biztos: minden nehezebb nap után egy könnyebb következik – vagy egy nehezebb.

A tiszthelyettesek jelenléte mennyire járult hozzá a tisztjelöltek fejlődéséhez?

Szivek András r. őrmester: A legfontosabb, hogy a tiszthelyettes a tisztjelölt hallgatók elé olyan képet állítson – amennyiben a tiszthelyettes minden tőle elvárható megtesz mind fegyelem, mind hozzáállás terén –, amely példaként követendő utat mutat a fiatal hallgatóknak a rendszerbe illeszkedés, valamint a feladatok végrehajtása tekintetében.

László Luca r. hallgató: Véleményem szerint inkább a kiképzés után fog jobban megmutatkozni a hivatásosok jelenléte, hiszen most nekik is be kell illeszkedni egy új közegbe. Azonban nagyon érdekes hallani a tapasztalataikat, történeteiket. Biztos vagyok benne, hogy az első gyakorlatunk előtt lesz pár hasznos tanácsuk számunkra.

Bodó Balázs Attila t. hallgató: A tiszthelyettesek jelenléte nagyban hozzájárul a tisztjelöltek fejlődéséhez, nemcsak fizikailag, hanem mentálisan is. Sokat segítenek, hiszen tapasztalataikat átsegítene azokon a mélypontokon, amelyeken a tisztjelöltek könnyen elakadhatnak. Véleményem

nyem szerint nélkülük sokkal nehezebb lenne az alapképzés. Ezen kívül remek példát mutatnak mind kitartásban, mind teljesítményben.

Kenyeres Gréta Cintia püör. hallgató: Az, hogy a tisztjelöltekkel együtt vannak a tiszthelyettesek, szokatlan dolog, mert idősebbek tölünk, és ők már tapasztaltabbak. Bátorítanak minket, lökiképzésen elmagyaráznak dolgokat, és hasznos praktikákat mutatnak. Jókat lehet velük beszélgetni, és sokat tanulhatunk tőlük.

Mi volt a legemlékezetesebb pillanat a hat hét folyamán?

Szivek András r. őrmester: A lökiképzés-foglalkozásokon végrehajtott, úgynevezett száraz gyakorlásokat követő éles lövést a legemlékezetesebb: a hallgatók a hetek folyamán rengeteg alkalommal találkozhatnak mind elméletben, mind gyakorlatban a rendszeresített lőfegyverekkel, azonban az elsajátított ismeretek teljes körű alkalmazását az jelenti, amikor a hallgató a lőfegyvert a saját kezében működteti, és a tanultakat kamatoztathatja.

László Luca r. hallgató: Személy szerint a legpozitívabb élményem a hallgatói kiképzők hozzáállása volt a versenyen való részvételemhez.

És kiemelném a szobatársaimat is, akikkel nagyon jól megtaláltuk a közös hangot. Az éles lövészetről nyilatkozni nem tudok, de úgy gondolom, hogy mindannyiunk számára a Nagytétényben töltött napok lesznek a kiképzés legemlékezetesebb pillanatai.

Bodó Balázs Attila t. hallgató: A legemlékezetesebb pillanat a reggeli zenés torna volt. Ezenkívül azt gondolom, hogy minden nap történt valami emlékezetes – vagy a kiképzőktől hallott jó sztori vagy egy-egy vicces pillanat. Összeségében úgy kell felfogni, mint egy tábor vagy kalandot, és akkor nincs az embernek rossz szája. Élveztem ezt a hat hetet, és sokat profitáltam belőle mind mentálisan, mind fizikailag.

Kenyeres Gréta Cintia püör. hallgató: Az elmúlt hetekben sok dolog történt velünk, megismerkedtünk új emberekkel, és barátokat szereztünk. Együtt nevtünk és küzdöttünk meg az akadályokkal. Számomra a legemlékezetesebb az első vasárnapunk volt. Ezt a napot a kollégiumban tölthettünk, és a hallgatói kiképzők, illetve előljáróink szervezték. Sorversenyekre, tudásbéli vetélkedőkre kerítették sort, ami összekovácsolta az évfolyamot.

HADTUDOMÁNYI ÉS HONVÉDTISZTKÉPZŐ KAR

Hogyan készültetek fel kiképzőként az alapkiképzésre?

Dankó Péter törzsőrmester: Az első évfolyam alapkiképzésén a gyakorló kiképző állomány, a szerződés módosításának köszönhetően hallgató törzsőrmesteri rendfokozattal rendelkező második évfolyamos hallgatókból áll. Gyakorló kiképzőként a felettünk álló hivatásos tiszti és altiszti állomány koordinálásával, irányításával végeztük a munkánkat. A Ludovika Zászlóaljnál eltöltött egy évünk során a katonai szocializáció elmélyítése és a májusban végrehajtott ötletes rajparancsnoki felkészítésünk, illetve az alapkiképzés előtt a célirányosan arra felkészítő háromhetes módszertani kiképzésünk mind hozzájárult ahhoz, hogy sikerrel tudjuk végrehajtani az újonnan érkező elsőéves állomány felkészítését. A rajparancsnoki felkészítésünk elsősorban a könnyű gyalogos harcászat során egy raj sikeres vezetésére való felkészülést jelentette, illetve kiegészült tereptan-foglalkozásokkal is. A módszertani kiképzésen pedig a korábbi rajparancsnoki felkészítésen

elsajátított tudás átadásának, valamint a kiképzés módszertanának fortélyait tanulhattuk meg.

Hogyan válik valaki kiképzővé?

D. P. törm.: A másodéves állomány számára az elsőévesek alapkiképzése csapatgyakorlat. Gyakorló kiképzőként veszünk részt rajta, számunkra is felkészítés, ahol új tapasztalatok, tudás megszerzése a cél. Azért vagyunk ott, hogy a hivatásos kiképzők segítségével, korrigálásával tanuljunk. Nem sokéves tapasztalattal rendelkező kiképzők voltunk, akik kiforrott stílussal vezették az újoncokat, hanem kezdő, gyakorló parancsnokok, akik követnek el olykor hibákat is, amelyekből tanultunk, hogy a jövőben jobban csináljuk majd.

Milyen érzés volt először egyenruhát húzni? Hogy éreztétek magatokat az alapkiképzés során?

Bardócz Hunor: Gyerekkorom óta vágytam erre a pillanatra! Igaz, hogy már a Kratochvilban is volt erre lehetőségem, de a magyar egyenruha mégis magasabb élménnyel járt. Az alapkiképzés számomra óriási kaland volt, számos érdekes és embert próbáló feladatot találtak ki nekünk a rajparancsnokok, amelyeket öröm volt teljesíteni

egyedül és társaimmal egyaránt. Előfordult, hogy az időjárás nem kedvezett nekünk, de ettől sem esett a morálunk.

Ungi Zsuzsanna: Tartalékos rendszerből jöttem, így számomra nem ez volt az első, viszont a környezet ezt különlegessé tette. Amennyire megszokott volt, annyira új is, de ezúttal sokkal jobban átjárt az érzés, mivel tudtam, hogy ha most felveszem, az egész jövőmet meghatározom. Hihetetlenül vártam már, és kíváncsi voltam milyen lesz. Hazudnék, ha azt mondanám, hogy sosem voltam kimerült, de végig azt éreztem, hogy megéri minden egyes jó és nehéz nap is.

Hogyan néz ki pontosan egy nap az alapkiképzésen részt vevő hallgatók életében?

B. H.: A korai kelés után nem sokkal kezdődött a reggeli testnevelés, aztán a tisztálkodás és utána a reggeli. Napközben számos alaki, harcászati, fegyvertechnikai és vegyvédelmi foglalkozásunk volt. Az elején még elméleti formában tanultuk, aztán mindenből jött a gyakorlati rész is. Ezek után a legjobban várt vacsora, amit mindenki szakaszszinten fogyaszthatott el. Fegyvertakarítás és nap végén a takarodó. Sátrakban pihenhettünk; volt, akinek az elején nem sikerült megbarátkozni ezzel, de igyekeztünk figyelni a társainkra, és a felmerülő problémákat orvosolni.

Milyen foglalkozásokon vettetek részt?

U. Zs.: Katonai tereptan, egészségügyi, alaki, vegyvédelmi, híradó, általános lökiképzés, harcászat, műszaki kiképzés, illetve nem háborús műveletek foglalkozásokon vettünk részt. Az itt szerzett tudásunkat járóvizsgán tudtuk megmutatni.

Milyen kihívásokkal szembesültetek?

B. H.: A gyakorlati feladatoknál temérdek kihívással néztünk szembe (időjárási viszonyosságok, teljes menetfelszerelés súlya, harcászati eszközeink megőrzése stb.). Számomra a legnagyobb kihívás az idő volt, ugyanis minél jobban vártam, hogy vége legyen a napnak, és lehessen menni zuhanyozni és pihenni, annál lassabban telt az idő, de napok múltán sikerült leküzdeni ezt a kézzel nem fogható akadályt is.

U. Zs.: A tábori élet volt számomra a legnagyobb kihívás, illetve, hogy megismerjem a saját határaimat. Ez utóbbi tanulságos is volt, hiszen kitépeshattam, hogy mennyit bírok testileg és szellemileg egyaránt.

Mi volt a legemlékezetesebb pillanat számotokra az öt hét folyamán?

B. H.: Számomra a menedékipítés-foglalkozás. Mivel nagyon buzgón megépítettük a tűzpárral a „kutyaóra” hallgató menedéktípust, rajparancsnokaink megkértek, hogy menjünk be mindketten, hogy lássák, beférünk-e. Mi nagy vidáman be is másztunk, de a gépkarabélyokat nem vittük magunkkal, így hát elvették, és a nagyon kellemes csalántengeren kellett végigkúszni értük, hogy visszaszerezhessük őket. Utána egy ezredmásodpercre se mentünk el a fegyverünk mellől, és megtanultuk, hogy ő a legjobb barátunk!

U. Zs.: Álcázás-erődítés foglalkozáson egy T-72-es harckocsit és egy BTR-t kellett álcáznunk. A foglalkozás végén lehetőségünk volt beülni a harcjárművekbe, és számomra ez volt az öt hét csúcspontja.

D. P. törm.: Úgy gondolom, hogy alapkiképzésen az új állomány első éles lövészete mindig nagyon emlékezetes pillanat, nemcsak nekik, hanem nekünk, kiképzőknek is, akik segéd-lőgyakorlatvezetőként vehettünk részt rajta, és koordinálhattuk az elsőéves állományt. Izgalmas és kihívásokkal teli, mivel az éles pisztoly-, karabélylövészetet és a kézigránátdobást biztonságosan kell végrehajtani. Itt kapunk tényleges visszajelzést, hogy amit megtanítottunk nekik, azt éles helyzetben hogyan tudják hasznosítani, hogy sikerrel és biztonságosan hajtsák végre a lőgyakorlatokat. ○

SZÖVEG: Papp Melinda

FOTÓ: Bodó Pál, Szilágyi Dénes

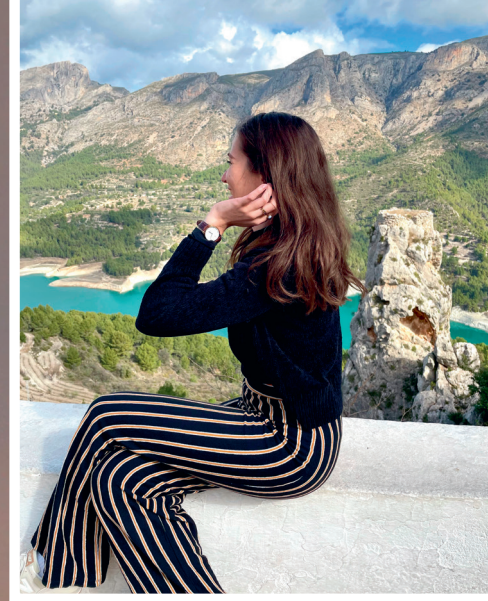
A POSZT-ERASMUS- SZINDRÓMA –

IDEGENKÉNT A SAJÁT HAZÁNKBAN

ÉVENTE KÖRÜLBELÜL 300 000 EGYETEMI HALLGATÓ PÁLYÁZIK, ÉS VESZ RÉSZT AZ ERASMUS+ PROGRAMBAN. A FOGADÓ ORSZÁGBA TÖRTÉNŐ KIUTAZÁST MINDIG RENGETEG ELŐKÉSZÜLET ÖVEZI: A SZÁLLÁSKERESÉS, A TÁMOGATÁSI SZERZŐDÉS ALÁÍRÁSA, ÉS ANNAK TALÁLGATÁSA, HOGY SIKERÜL-E EGY MINDÖSSZE 20 KG-OS BŐRÖNDBE BEPAKOLNI AZ ÉLETÜNKET. MIT KELL TENNÜNK A MOBILITÁS MEGKEZDÉSE ELŐTT? FOG-E MINKET KULTÚRSOKK ÉRNI? HOGYAN SZERZÜNK MAJD BARÁTOKAT? ARRA KÉSZÜLÜNK, HOGY MI VÁRHA RÁNK A 4-12 HÓNAP ALATT, ÉS NEM ARRA, AMI EZUTÁN KÖVETKEZIK. A KÉRDÉSEKET, HOGY VAJON KÉPESEK LESZÜNK-E VISSZAILLESZKEDNI A TÁRSADALOMBA, AMELYET ILYEN HOSSZÚ IDŐRE ELHAGYTUNK, HOGYAN HAT MAJD RÁNK, HA MINDEN VISSZATÉR A NORMÁLIS KERÉKVÁGÁSBA, NEM TESSZÜK FEL MAGUNKNAK, DE AMI MÉG LÉNYEGESEBB, MÁSOK SEM KÉRDEZIK MEG TŐLÜNK.

Mi az a poszt-Erasmus-szindróma? A szindróma szót talán érdemes lenne idézőjelbe tenni, hiszen azt általában különböző betegségekkel azonosítjuk, és mindenképpen negatív tartalommal töltjük meg, míg ez esetben csupán azt az állapotot jelöli, amelybe rengeteg Erasmus-programban részt vevő hallgató kerül – egyesek komolyabban, mások kevésbé –, és amelyet nekem is sikerült megtapasztalnom.

2022 júniusában tértem haza négy hónap után Valenciából. Tudtam, hogy nem lesz könnyű

ismét hozzászokni a magyarok híres pesz-szimizmusához a spanyolok örök optimista életszemléletét követően, és azt is tisztán láttam magam előtt, hogy az üzletekben az eladók már valószínűleg nem fognak minden különösebb ok nélkül mosolyogni rám, szép napot kívánva, miközben a kezembe nyomják a visszajárót. Az ember huzamosabb időt külföldön töltve, a saját kultúrájának sajátosságait képes összehasonlítani egy másikéval, látja mindkettőnek a pozitív és negatív elemeit; tudatosíthatja magában, hogy minek fog örülni a hazatérést követően, mint például az ügyintézését igencsak megakasztó délutáni szieszta hiánya, és minek nem, mint a búskomor, leszegett fejjel sétáló emberek tömege az utcán. Természetes, hogy a kintlét alatt egyes dolgokat hiányolunk, és alig várjuk, hogy ismét abban az ismerős közegben legyünk, ahol megtapasztalhatjuk őket, míg másokat egyenesen mérgezőnek találunk, és ha tehetnénk, szeretnénk azokat minél hamarabb megváltoztatni. Azonban sajnos nem lehet mindenre felkészülni. Arról, hogy az egyre vésszesebben közelegő vizsgáimon kívül mi vár majd rám itthon, fogalmam sem volt. Bíztam abban, hogy a tanulás és a barátaimmal, a családommal való találkozás annyira lefoglal majd, hogy időm sem lesz a környezetváltozással járó „tüneteket” tapasztalni magamon. Ám amint leszállt a gépem Budapesten, és kiléptem az ismerős utcákra az anyanyelvemet beszélő emberek közé, már tudtam, hogy ez nem így lesz. Egyszerre idegennem éreztem magam a saját

házamban, a 22 év alatt megszokott közegben. A járókelőket hallgatni már korántsem volt izgalmas, hiszen nem kellett kitalálnom, miről beszélgetnek, vajon mennyit értek meg abból, amit mondanak, de ami talán a legjobban zavart, az a mély, esti csönd volt. Spanyolországban, ha az ember kinyitja a szobája ablakát, minimum három embert hall beszélgetni, és ha jobban kihajol, azt is észreveheti, hogy kis műanyag székekkel körülvett asztalokon kártyáznak akár hajnali két órákor.

Túl sok minden zavart itthon, ezért úgy döntöttem, kicsit utánanézek, egyedi-e az esetem, vagy esetleg mások is tapasztalnak magukon az enyémhez hasonló „tüneteket”. Hazatérő barátaimat, ismerőseimet kérdezgetve, és néhány blog, honlap végigböngészését követően rá kellett jönnöm, hogy sokan éreznek hozzám hasonlóan. Az élet hirtelen túl megszokottnak, túl átlagosnak tűnik. Az idő mintha megállt volna. Úgy érezzük, a megszokott környezetünk alig változott, miközben a személyiségünk annál többet. A nap minden szabad perce a nosztalgiazásból, az emlékek felidézéséből áll, amelyek idővel még kedvesebbé válnak. Normális az általános motivátlanság érzése, főleg a tanulmányok terén az újabb félév megkezdésével. Egy másik oktatási rendszert tapasztalataival nem könnyű visszaülni a megszokott padok közé, az ismerős épületek falain belül. Nem állíthatom, hogy valamennyi Erasmus-programban részt vevő hallgató az enyémehez hasonló érzéseket fog tapasztalni a hazatérést követő néhány hétben vagy akár hónapban, hiszen egyénenként eltérő az, hogy milyen nehéz a megszokott környezetbe való visszailleszkedés, ugyanakkor tény, hogy a poszt-Erasmus-szindróma létezik, és jóval több embert érint, mint azt gondolnánk. Éppen ezért lenne szükség egy fórumra, amelyen keresztül az érintettek megoszthatnák a tapasztalataikat, és rengeteget segíthetnének egymásnak a „megküzdésben”. A tanulmányi/szakmai mobilitás lezárása ugyanis jóval több lépcsőből áll, mint a záródokumentumok aláírása. ○

szöveg: Zsigmond Zsófia
fotó: Zsigmond Zsófia archív

PANORÁMA

Érdekességek a filmek világából, új trendek, divat és sport, kultúra és programajánló. Egyszóval minden, amivel nem találkozhatasz más rovatokban!

21

VÁNDORÚTON:
FRANCIAORSZÁG

24

70 ÉV A TRÓNON

26

ŰRHAJÓSOK
KONYHÁJA

28

IDŐUTAZÁS
AZ ŰRBEN- A JAMES
WEBB ŰRTÁVCSŐRŐL
RÖVIDEN

30

A HIÚSÁG
VÁSÁRÁBAN
MI VAGYUNK
A PORTÉKA

32

KLEO

VÁNDORÚTON:

FRANCIAORSZÁG

„UN CROISSANT, S'IL VOUS PLAÎT” AVAGY EGY ÉHES TURISTA JÓL BETANULT MONDATA EGY KIS PÉKSÉGBEN, PÁRIZS SZÍVÉBEN, AMIKOR A HÍRES FRANCIA CROISSANT ÍZÉRE VÁGYIK. FRANCIAORSZÁG KÖZISMERT ELEGÁNS ÉS FINOM ÉTELEIRŐL, ÍGY NEM CSODA, HOGY 2010-BEN AZ UNESCO AZ EMBERISÉG SZELLEMI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGÉNEK LISTÁJÁRA VETTE A FRANCIA GASZTRONÓMIÁT. DE VAJON CSAK A KULINÁRIS ÉLMÉNYEK BIZTOSÍTÁSÁBAN JÁR ÉLEN EURÓPA HARMADIK LEGNAGYOBB TERÜLETŰ ORSZÁGA? VAGY TÖBBET REJT EZ A KINCSESKAMRA? TARTS VELEM, ÉS GARANTÁLTAN SZERELMES LESZEL EBBE A VARÁSZLATOS ORSZÁGBA!

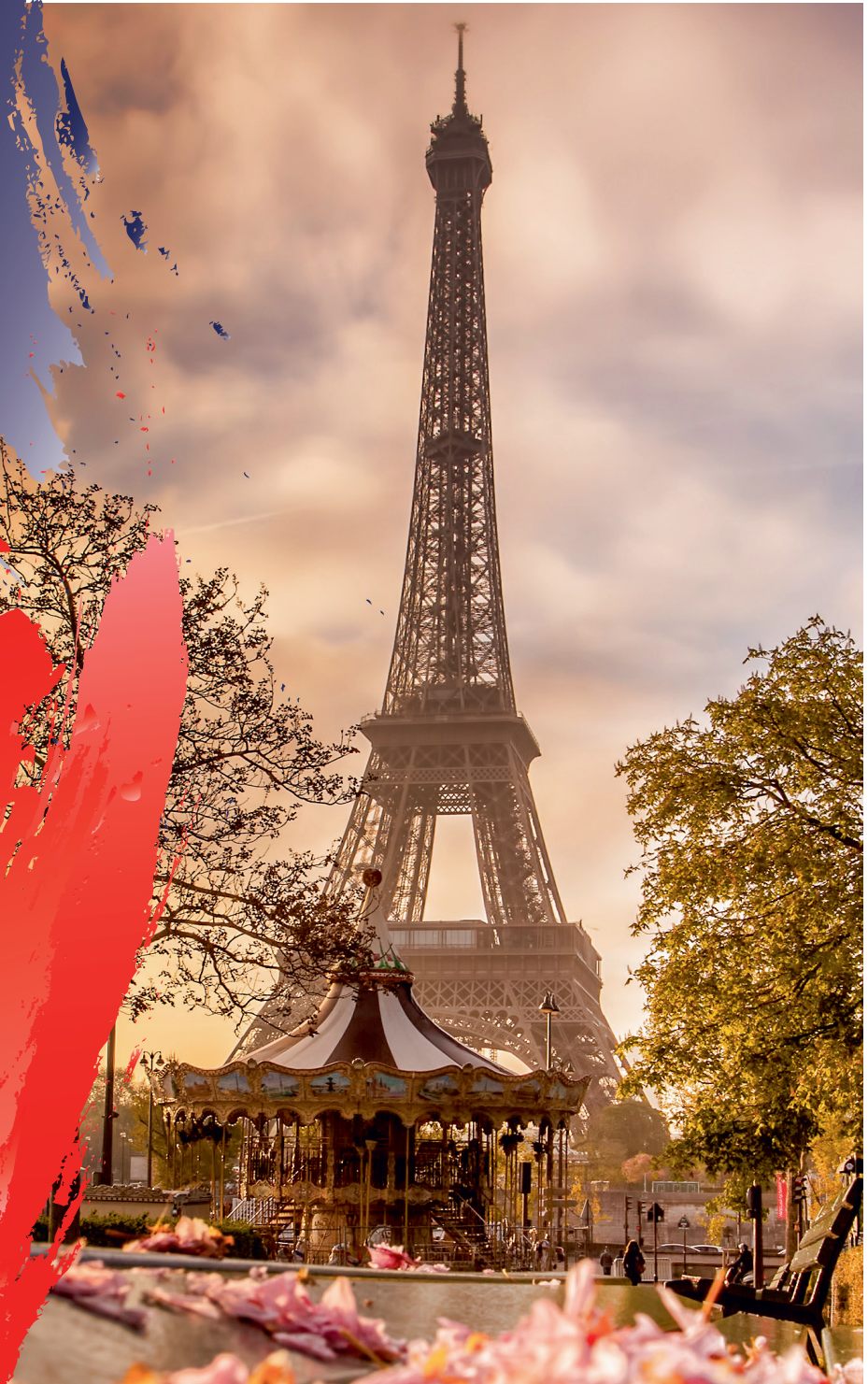
A Délnyugat-Európában elhelyezkedő, hatszög alakú Franciaország nemcsak a fentebb említett népszerű francia konyha tekintetében sokszínű, hanem földrajzi adottságainak vonatkozásában is. Az Alpok és a Pireneusok vonulatai ugyanúgy elvarázsolják a külföldieket, mint a közel 5 km hosszú tengerpartja. Ebben a mediterrán országban található Európa legmagasabb hegye, a 4807 m magas Mont Blanc, amelynek megmásítása 10-12 órát vesz igénybe. Akik pedig gyorsabban akarnak feljutni a hegytetőre, azoknak érdemes kipróbálni Európa legmagasabb felvonóját, amellyel mindössze 20 perc alatt elérhető a hegycsúcstról a mesés kilátás. Télen-nyáron megunhatatlan az élet a franciáknál, hiszen míg télen a snowboard és a síelés rajongói élhetik ki magukat a hófödte hegyekben, addig nyáron a vízisportoknak hódolók élvezhetik a hullámokat a Földközi-tengeren, valamint az Atlanti-óceánon.

A francia nemzet büszke a történelmére, a múltban elért sikerekre, és arra, hogy a 21. században is meghatározó politikai, gazdasági, kereskedelmi és kulturális központnak tekinthető az öreg kontinensen. Területén születtek nemcsak olyan gondolkodók, akik az Európai Unió alapjait fektették le, hanem olyan kutatók is, akik a mai társadalom számára elengedhetetlen tárgyakat és eszközöket találtak fel. Mint Pierre Durand, aki a konzervdoboz megalkotásával; Louis Braille, aki a Braille-írás kifejlesztésével; René Laënnec a sztetoszkóp feltalálásával; vagy éppen Alexandre-Ferdinand Godefroy, aki a világ első hajszárítójának szabadalmaztatásával könnyítette meg az életünket. Továbbá fontos hangsúlyozni a francia állam ama dicséretes lépését is a fenntarthatóság jegyében, hogy a világon elsőként tiltotta meg a szupermarketeknek az élelmiszerek kidobását. És a Nobel-díjak bezsebelésében is főszerplőként élvezi a reflektorfényt: több irodalmi Nobel-díjjal rendelkezik, mint bármely más ország a Földön.

Ahogy minden népnek, a franciáknak is megvannak a sajátos szokásaik, amelyeket illik betartani, ha nem szeretnénk náluk kihúzni a gyufát. A bor hazájában nem ildomos ilyenfajta alkoholt vinni vacsorára, ugyanis ez azt jelenti a franciák

olvasatában, hogy a vendég nem bízik a házigazda ízlésében. Az üdvözlés és a búcsúzás nagyon fontos a mindennapjaikban, sértőnek tekintik, ha nem köszönnek nekik. A francia szokások terén köztudott, hogy a nemzet férfijai mennyire lovagiasak, és nemcsak akkor udvariasak, amikor szívük választottját szeretnék megnyerni, hanem mindig mindenhol. Az olasz és spanyol népek mellett a franciák is előszeretettel alkalmazzák a „La vie e belle!” (Az élet szép!) életérzést, amely többek között a hosszú és nyugodt ebédek, elhúzódó társalgások, andalgások, illetve a vad éjszák tekintetében mutatkozik meg. A fentebb említett életérzés a francia konyhában is meg nyilvánul, amelynek számtalan ékköve van. Híres borvidékek gazdagítják az ország területét, ahol a világ legdrágább borait állítják elő, mint azt a 73 éves francia burgundit, amelyet 558 000 dollárért árvereztek el a Sotheby's-ben 2021-ben. Franciaországban közkedvelt alapanyagnak számít a csiga, a Reuters szerint évente 30 000 tonna csigát fogyasztanak el a franciák, amelynek kétharmadát Kelet-Európából, valamint a Balkánról importálják az országba. Továbbá igencsak elképesztő, már-már nevetségesen hangozhat, hogy a francia törvények értelmében jogsértő cselekedetnek minősül, hogyha nem váltanak jegyet vonaton szállított élő csigákra, ugyanis minden 5 kg alatti házasított állatnak rendelkeznie kell érvényes jeggyel. Franciaország csodaszép ékszerdoboz, amely arra vár, hogy minél több külföldi fedezze fel rejtett kulináris, kulturális és földrajzi kincseit. És nemcsak a világ harmadik leglátogatottabb városát, Párizst kell megnézni, hisz az igazi szépséget a francia vidéken találhatod meg. ○

SZERZŐ: Pálinkás Petra

70 év a trónon

2022 SZOMORÚ ÉV AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG, SŐT AZ EGÉSZ VILÁG SZÁMÁRA, HISZEN II. ERZSÉBET KIRÁLYNŐ ÉPPEN CSAK MEGÜNNEPELHETTE URALKODÁSÁNAK 70. ÉVFORDULÓJÁT (EZ VOLT A PLATINAJUBILEUM), NEM SOKKAL KÉSŐBB ELHUNYT. NEHÉZ LENNE MÉG EGY ANNYIRA ISMERT ÉS KEDVELT URALKODÓT MEGNEVEZNI, MINT Ő VOLT, RÁADÁSUL A LEGHOSSZABBAN REGNÁLÓ BRIT MONARCHAKÉNT IS ŐT TARTJÁK SZÁMON. 96 ÉV ALATT SOK MINDENT MEGÉLT, JAVÁT MÁR KIRÁLYNŐKÉNT, EZEK KÖZÜL EMELÜNK KI HÉT EMLÉKEZETES MOZZANATOT AZ ALÁBBIAKBAN.

1. A II. világháború második évében, 1940-ben, a 14 éves Erzsébet királynő akkor még trónörökös hercegnőként, először szolt a nemzethez rádión keresztül a BBC adásában. Azokat a gyermekeket szólította meg, akiknek – hozzá és testvérehez, Margithoz hasonlóan – a háború miatt el kellett hagyniuk otthonaikat; kifejezte szimpátiáját irántuk, egyúttal üdvözölte azokat az embereket, akik befogadták ezeket a gyermekeket. Két évvel később első hivatalos szerepléseként meglátogatta a brit Gránátos Gárdát, amelynek ezredesévé nevezték ki a hercegnőt. 1944-ben pedig csatlakozott a brit hadsereg egyik női szakaszához, ahol sofőrnek és szerelőnek képezték ki, így ő volt a királyi család egyetlen női tagja, aki a seregben is szolgálta hazáját.

2. Trónra kerülése, illetve uralkodása több szempontból is kivételesnek mondható. Már az is különleges körülménynek számított, hogy külföldön, egészen pontosan Kenyában tartózkodott, amikor értesült édesapja, VI. György haláláról 1952 februárjában. Az ezt követő évben megrendezett koronázási ceremónia volt az első, amelyet már a televízióban is közvetítettek. 2015 szeptemberében lépte túl felmenője, Viktória királynő uralkodásának időtartamát, ekkor vált ő a leghosszabb ideig regnáló brit monarchává, hiszen 70 évig és 214 napig volt hatalmon. Ennek következtében fia, III. Károly király töltötte be legtovább, egészen pontosan 70 évig a trónörökös pozíciót.

II. Erzsébet királynő uralkodásának 7 emlékezetes pillanata

3. II. Erzsébet királynő eléggé kiterjedt családdal rendelkezett, de életében a családjaéhoz hasonlóan fontos szerepet töltöttek be a házi kedvencek, közülük is leginkább a corgi kutyák. Legelőször hatéves korában kapott szüleitől egy corgit, egész élete során pedig több mint 30 kutyának volt a gazdája. Nevéhez köthető a legelső dorgi, azaz tacsó–corgi keverék megszületése is, miután Margit hercegnő tacsója és a királynő corgija a palota rejtekében egymásra találtak. Erzsébet királynő halálakor két corgit hagyott hátra, rájuk ezután András herceg fog vigyázni.

4. Hosszú uralkodásáról rendre megemlékeztek a tiszteletére megrendezett ünnepségekkel, amelyekre a különböző évfordulók éveiben került sor. Nem volt ez másként 1992-ben sem, amikor a negyvenéves rubinjubileumot ünnepezhette a királynő, azonban ezt az esztendőt korántsem a boldog pillanatok uralták. Novemberi beszédében annusz horribilisnek, magyarul borzalmas évrnek nevezte 1992-t, mivel többek között ekkor romlott meg három gyermekének – Károlynak, Annának és Andrásnak – házassága, az ekkori drezdai látogatása során a helyiek tojással dobálták meg őt, illetve szintén ebben az évben hatalmas tűz ütött ki a windsori kastélyban.

5. 2011-ben Erzsébet királynő volt az első brit uralkodó, aki ellátogatott Írországba az állam 1921-es függetlenségét követően. Bár a 20. században az angolok ellen zajló harc értelemszerűen mély nyomokat hagyott az ír lakosság szívében, a királynő látogatása bizonyos mértékben gyógyírként szolgált eme sérelmekre, illetve nagyban hozzájárult a két ország közötti kapcsolat javulásához is. Erzsébet királynő több gesztust tett az enyhülés érdekében: ír nyelven mondott beszédet, illetve leróta tiszteletét a brit hatalom ellen fellázadó és elhunyt írek előtt is a számukra létrehozott dublini emlékkertben.

6. Uralkodása során számtalan országban járt hivatalos utazásai okán. 1993. május 4-én látogatott el Magyarországra is férjével, Fülöp herceggel együtt, és három napot töltöttek el hazánkban. Budapesten sok nevezetességet meglátogattak, mint például a budai várat, a Magyar Nemzeti Múzeumot és az Országos Széchényi Könyvtárat, majd az Operaházban megtekintették a *Csipkerózsika* című darabot. A fővároson kívül Kecskemétre és Bugacra is elutaztak, ahol lovasbemutatót szerveztek tiszteletükre. Magyarországi látogatásukban az is szerepet játszott, hogy a királynő ükanyja, Rhédey Klaudia magyar grófnő volt, és kisgyermekként többször is mesélt neki róla édesanyja, Erzsébet királyné.

7. Hét évtizedig tartó uralkodása során Erzsébet királynő életében volt valaki, aki mindig mellette állt, és támogatta őt: férje, Fülöp herceg. Még gyermekkorukban ismerkedtek meg egymással, majd egészen fiatalon, 1947-ben keltek egybe a Westminster-apátságban. Bár voltak, akik ellenezték a házasságot a herceg görög-német származása miatt, Erzsébet királynő ragaszkodott jegyeséhez. Négy gyermekük született, Károly, Anna, András és Eduárd, majd valamennyiük családalapítását követően hét unoka, illetve tizenkét dédunoka is szerepel a családfán. 73 éven keresztül voltak házasok; Fülöp herceg 2021-ben, 99 éves korában hunyt el, Erzsébet királynő pedig csak nagyjából másfél évvel élte túl férjét. Bár II. Erzsébet királynő már több mint egy hónapja meghalt, továbbra is szokatlan nem őt látni az Egyesült Királyság trónján. Erzsébet királynő uralkodásával igen hosszú időre beírta magát a történelembe, és emlékezete sokáig megmarad akár a királyi család hagyományaiban, akár a kultúrában egyaránt.

SZERZŐ: Jászfalvi Orsolya
FOTÓ: MTI/AP/Buckingham Palace

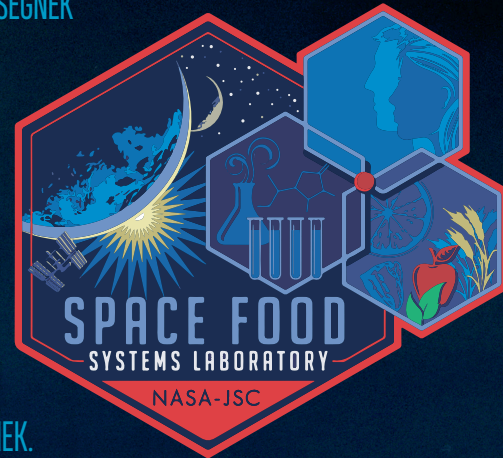
ŰRHAJÓSOK KONYHÁJA

„KIS LÉPÉS EGY EMBERNEK, HATALMAS UGRÁS AZ EMBERISÉGNEK”

– MONDTA NEIL ARMSTRONG 1969-BEN AZ ELSŐ SIKERES HOLDRA SZÁLLÁS ALKALMÁVAL. AZ APOLLO-11-MISSZIÓ SIKERE ÓTA ROHAMOSAN HALAD A VILÁGEGYETEM FELTÉRKÉPEZÉSE. A SIKER KULCSA AZONBAN NEM CSAK A TECHNOLÓGIA FEJLŐDÉSE, HANEM AZ AZT KISZOLGÁLÓ LEGÉNYSÉG IS. HA AZ ASZTRONAUTÁK ŰRZEN TÖLTÖTT IDEJÉRE GONDOLUNK, LEGNAGYOBB KIHÍVÁSKÉNT A GRAVITÁCIÓ HIÁNYA ÉS AZ ELSZIGETELTSÉG ÉRZÉSE JUTHAT ESZÜNKBE, AMELYET A SEMMIBEN LEBEGVE ÉRZENEK. ÁM BÁRMENNYIRE IS SÓVÁROGNAK A TÖMEGVONZÁS UTÁN A FÖLD KÖRÜL KERINGŐ ŰRHAJÓSAINK, VAN VALAMI, AMI BIZONYÁRA MÉGIS ELSŐBBSÉGET ÉLVEZ A HIÁNYZÓ DOLGOK LISTÁJÁN. EGY KIADÓS EBÉD.

Bár hagyományosan nem tartoznak a hadsereg kötelékébe, az űrhajósokat – akárcsak a katonákat – előre csomagolt, szigorú diétát követő, nem penészedő, praktikus étellel látják el. Az ételket az amerikai legénység számára a NASA Space Food Systems Laboratory (SFSL) tudósai állítják elő. Egy (jó esetben) meglehetősen ingerszegény környezetben az evés nem csupán a testet, de a lelket is táplálja. Mivel az űrben testünk máshogyan érzékeli az illatokat és az ízeket, az élvezet többnyire csak a legerősebb fűszerek használatával érhető el. Egy sztenderd, hat hónapos misszióra nagyjából csak tucatnyi különböző fogást és alapanyagot csomagolnak a küldetés indulásakor. Általában magas tápértékű ételkről van szó: sok gyümölcs, dió, csirke, marha és kávé, kiegészítve az esetleges fagyasztott ételakkal. Nehéz elképzelni, hogy gravitáció hiányában hogyan tudnak elfogyasztani egyes ételket. Ha kihívást jelent a csomagolásból a szájjig juttatni a falatokat, az szinte lehetetlen kell legyen, hogy saját ételüket elkészíthessék anélkül, hogy az alapanyagok elszálljanak valamire az űrállomás területén, káoszt idézve elő. 2019-ben

mégis űrtörténelmet sikerült írni egy tálca sütemény megsütésével a Nemzetközi Űrállomáson, a Hilton támogatásával beszerzett alapanyagok felhasználásával. Érdekes, hogy a hidegháborúval egyszerre zajló Coca Cola – Pepsi háború következményeként egy ideig a kóla is a nélkülözhetetlen ételkészítők között szerepelt. Az elmúlt 50 évben számos változáson esett át az űrkutatás és ezzel együtt az annak élvonalában dolgozó űrhajósok élete is. Étkezési szokásaik azonban ritkán esnek át nagy változásokon. 1961-ben Jurij Gagarin, az első ember, akinek szerencséje volt az űrben lakomázni, marha- és májpástétomot fogyasztott egy alumínium tubusból. Bár a módszer azóta kicsit kifinomultabb lett, és kiegészült a menü pár fogással, hétfogásos vacsorára nem számíthatnak ma sem. Ez a különleges étrend ihlette az amerikai gyorsétteremláncot, a Papa John's-t legújabb pizzájuk megalkotásában. Bár az űr ízű pizza nevének hallatára nehéz elképzelni, mire számíthatunk, a spanyol és latin-amerikai konyha kedvelőinek ismerős lehet a chorizofeltéttel készített pizza.

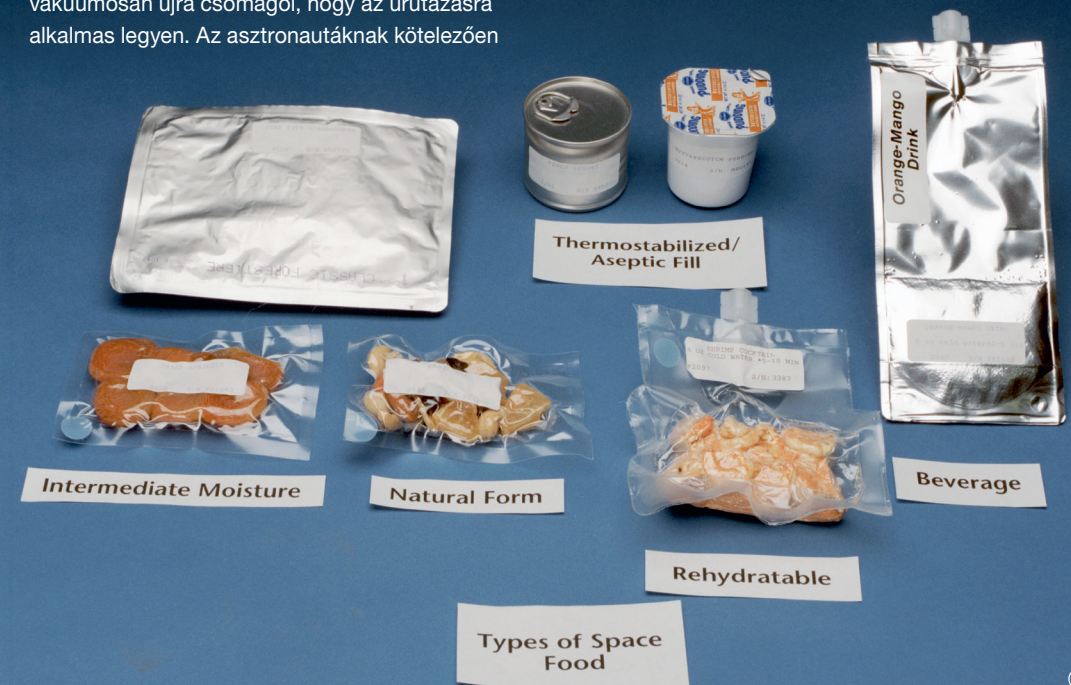

„Az olyan fűszeres ízek, mint a chorizoé, régóta az éhes űrhajósok kedvenc ételei közé tartoznak, ezért is részei az űrgasztronómia történelmének” – mondta Chris Welch, a Nemzetközi Asztronautikai Társaság volt alelnöke, a Papa John's szeptember 14-i közleményében. Meglepő, de új kutatások kimutatták, hogy a chorizo íze megegyeznek az űrben található aromás vegyületekkel. Az űrpizza-legendárium része, hogy 1998-ban a spanyol űrhajós, Pedro Duque az Európai Űrügynökség asztronautája mutatta be a Discovery legénységének hazája nemzeti ételét. A Papa John's kampányának részeként, egy közreműködés keretein belül a Chelsie Lane Cosmetics piacra dob egy limitált kiadású, chorizo illatú és állagú rúzsot is a társulás ünnepére. A rúzs a madridi Fashion Weeken debütált. Az utóbbi évtizedben a nemzetközi együttműködés erősítésének részeként egyre népszerűbbé vált a közös missziók kulturális diplomáciai kihasználása. A részt vevő országok asztronautáikat – lehetőség szerint – nemzeti ételeikkel felpakolva bocsájtják az űrbe. A Space Food Systems Laboratory természetesen minden ételkészítést ellenőriz, és vákuumosan újra csomagol, hogy az űrutazásra alkalmas legyen. Az asztronautáknak kötelezően

ki kell dobniuk a csomagolásokat és a maradékokat étkezés után. Egyes csomagolások valójában megakadályozzák az ételkészítők elrepülését. Az ételkészítők borítást úgy terveztek, hogy rugalmas és könnyebben használható legyen, valamint hogy maximalizálja a helyet a tárolóedények elrakásakor vagy kidobásakor.

De mi történik az így keletkező szeméttel? Az élethely limitáltsága miatt a tárhely rendkívül értékes és korlátozott az űrállomásokon. Annak, hogy mit kezdenek a hulladékkal, fokozott jelentősége van. Ez a szemét – a hagyományossal ellentétben – ráadásul potenciális fizikai, biológiai, egészségügyi és biztonsági kockázatot is jelent az űrhajósok számára. Az űrállomáson az űrhajósok jelenleg zsákokba préselik a szemetet, és ideiglenesen akár két tonnát is tárolnak a fedélzeten. Ezután kereskedelmi szállítójárművekre küldik ki a hulladékot, amelyek vagy elérik a Földet, vagy újra belépve a légkörbe elégnak. Utóbbi remélhetőleg nem befolyásolja a chorizopizza fűszerzését... ○

SZERZŐ: Gyalog Kincső
FOTÓ: NASA

Időutazás az űrben

– a James Webb űrtávcsőről röviden

ÉJSZAKA TALÁN NINCS IS SZEBB LÁTVÁNY ANNÁL, HA A DERÜLT ÉGBOLTON CSILLAGOK SZÁZAI, EZREI VÁLNAK LÁTHATÓVÁ SZÁMUNKRA; SOKAN MÉG AZ EGYES CSILLAGKÉPEKET – LEGGYAKRABBAN A GÖNCÖLSZEKERET – IS MEGKERESSÜK. RÖGZÍTENI MINDEZT PERSZE KEVÉSBÉ LEHETSÉGES, HISZEN AHHOZ PROFI FELSZERELÉSRE LENNE SZÜKSÉG. BÁR AZ ELMÚLT ÉVEK SORÁN SZÁMOS A VILÁGŰRZEN KÜLÖNBÖZŐ OBJEKTUMOKON MŰKÖDŐ KAMERÁKKAL KÉSZÍTETT FELVÉTELT LÁTHATTUNK, A JAMES WEBB ŰRTÁVCSŐ (RÖVIDEN WEBB) ELSŐ KÉPEI MÉGIS KIVÉTELESNEK BIZONYULNAK.

A berendezésnek természetesen nem az a célja, hogy a csillagokról készített felvételekkel kápráztasson el: az univerzum létrejöttének és működésének kutatását szolgálja. A címben is említett időutazás pedig egyáltalán nem túlzás, hiszen a Webb képes 13,5 milliárd évvel korábbra visszatekinteni az időben (megközelítve magát az ősrobbanást), teszi ezt a Földtől nagyjából másfél milliárd kilométer távolságból. Nem szabad meglepedezni ugyan azokról a szerkezetekről sem, amelyek már eddig is segítségül szolgáltak a világűrrel foglalkozó tudósok számára – gondoljunk itt például a Hubble űrtávcsőre, amelyet 1990-ben bocsátottak fel, és 2018-ra több mint másfél milliárd megfigyelést végeztek el vele –, mert ezek is komoly eszközök a bolygók, csillagok és galaxisok kutatásában, a Webb a tekintetben hozhat áttörő eredményeket, hogy egy méretében és „hatótávolságában” is nagyobb eszközzel beszélünk.

A Webb szerkezete a NASA, az Európai Űrügynökség, illetve a Kanadai Űrügynökség együttműködésének köszönhetően

jött létre, és ez vált az eddigi legnagyobb távcsővé, amelyet a világűrbe küldtek. Felbocsátásakor, méretéből adódóan, nem fért bele a hordozórakétába, így tehát kvázi origami módszerrel összehajtogatva jutott ki az űrbe, ahol a kívánt pálya elérése után bontotta ki magát. Történt mindez 2021 decemberének végén, amikor Francia Guyana területéről útnak indították az Ariane-5 hordozórakétában. Érdekes, hogy a több mint hat tonnás szerkezet műszereit ötrétegű napellenző

védi a több helyről érkező infravörös sugárzásoktól: az extrém körülményeket figyelembe véve gondoskodtak a Webb biztonságos működéséről. Az objektumot mérnöki remekműnek is nevezhetjük, hiszen rendkívül érzékeny és jól megalkotott berendezésekre van szükség ahhoz, hogy a Webb teljesítse küldetését, amelynek több részfeladata is van: más bolygórendszerek felfedezése, a csillagok életciklusának megfigyelése, az első csillagok és galaxisok kialakulásának vizsgálata, illetve a sötét anyag és energia kutatása. A Webb képes arra, hogy a mi Naprendszerünkön túl is rálátást biztosítson az ott elhelyezkedő, úgynevezett exobolygókra, tanulmányozva például azok légkörét. Ez végső soron azt a kutatást is szolgálja, hogy létezhet-e a földhöz hasonló élet más bolygókon, mivel az ahhoz szükséges anyagok (metán, oxigén, víz, szén-dioxid stb.) meglétét is keresi az exobolygókon. A Webb az infravörös spektrumban történő megfigyelések során arra is alkalmas, hogy az újonnan születő csillagok körüli porréteg mögé tekintve megvizsgálja a csillagok életének korai szakaszát. Az űrtávcső

küldetésének talán legizgalmasabb pontja az, hogy általa az emberiség hosszú idő után válaszokat kaphat az univerzum létrejöttét övező kérdések sokaságára. A Webb tehát több milliárdnyi fényév távolságra megtalálható galaxisokig is ki tud tekinteni (ezzel is bőven túlszárnyalva a Hubble képességeit), aminek köszönhetően betekintést nyerhetünk az univerzum sok millió évvel ezelőtti kinézetébe is. A kozmoszt kitöltő, ám közvetlenül nem látható sötét anyag, valamint az univerzum tágulását gyorsító sötét energia tanulmányozása is a Webb fontos feladatát képezi az elkövetkezendő 5-10 év során. 2022 júliusában jelentek meg az első színes képek, amelyeket az űrtávcső készített a világűrben, ezzel is jelezve, hogy a Webb teljes erejével működik, és készen áll küldetése teljesítésére. Az öt felvételen a következőket láthattuk: a SMACS 0723 nevű galaxishalmazt, a Carina-ködöt (ebben a csillagködben számos, a Napnál is nagyobb óriáscsillag található), a WASP-96b exobolygó spektrumát (egy több mint ezer fényév távolságban lévő gázbolygó, amelynek légkörét vizsgálta a Webb), a Déli Gyűrűsködöt (ahol a csillagok életének utolsó szakaszát rögzítették), valamint a Stephan-ötöst (öt galaxis együttese, amelyek között egy fekete lyuk is található). 2022 augusztusában a NASA olyan, az űrtávcső által készített felvételeket hozott nyilvánosságra, amelyeken a Jupiter szerepel, és láthatjuk rajtuk a bolygón lévő sarki fényt, a hozzátartozó gyűrűket, illetve holdjai közül kettőt. Egy hónappal később, szeptemberben pedig egy újabb bolygóról, a Neptunuszról tekinthettük meg a korábban soha nem látott részletességgel készült képet. Kétségtelen, hogy a James Webb űrtávcső által készített felvételek még azok számára is gyönyörűek, akik nem foglalkoznak mélyrehatóan a világűrrel, a szerkezet alapvető küldetése mégis az, hogy nagyban elősegítse az univerzum működésének vizsgálatát. Bár az időben történő visszatekintés hihetetlennek, mi több, lehetetlennek hangozhat, a nyilvánosságra hozott képek és eredmények talán meggyőzhetik a szkeptikusan vélekedőket arról, hogy a Webb képes lesz felkutatni az univerzum eredetét. ○

SZERZŐ: Jászfalvi Orsolya

Könyvajánló

A Hiúság Vásárában mi vagyunk a portéka

FÉNYŰZÉS, TÁRSADALMI MEGBECSÜLTÉG, MŰVELTSÉG, SZÉPSÉG ÉS HUMOR – KI NE VÁGYNA MINDERRE? ÁMÍTHATNÁNK MAGUNKAT: A 21. SZÁZADBAN SEMMIT SEM HATÁROZ(HAT) MEG A SZÁRMAZÁS, DE NÉZZÜNK MÉLYEN MAGUNKBA! KIVEL BARÁTKOZUNK SZÍVESEBBEN? A KEVÉSBÉ JÓL ÖLTÖZÖTT, AZ ÓRÁN ELAVULT TECHNOLÓGIAI ESZKÖZÖKKEL JEGYZETELŐ, DE KEDVES ÉS GONDOS SZAKTÁRSUNKKAL VAGY A HANGOS, HUMOROS, AZ INSTAGRAMJA SZERINT MÁR A FÉL VILÁGOT BEJÁRT NAGYMENŐVEL? MINDANNYIAN RÉSZESEI VAGYUNK A HIÚSÁG VÁSÁRÁNAK, ÉS BÁRMENNYIRE NEM SZERETNÉNK IS, WILLIAM MAKEPEACE THACKERAY 1848-BAN LEZÁRT TÖRTÉNÉTEBEN BIZTOSAN LESZ EGY RÓLUNK FORMÁZOTT SZEREPLŐ. KÖNYVAJÁNLÓ.

Egy regényt többféleképpen lehet olvasni: először is ott van az a perspektíva, ahonnan elménk lépcsőfokát választjuk meg, ahonnan a képzelet művét szemléljük. Például, hogy milyen magasra tekerjük kritikai képességünk hangerejét; mennyi történelmi kontextust adunk annak, amit olvasunk; mennyi saját olvasói tapasztalatot hozunk be; milyen mértékben alakítja és befolyásolja értékelésünket az összes többi, már olvasott regény. Másodszor pedig értelmeznünk kell saját magunkat, ami nagyban meghatározza, milyen mélyre vagyunk hajlandóak lemerülni ahhoz, hogy elgondolkodjunk az olvasottakon.

Soha nem vagyunk annyira modernek, mint gondolnánk; a távoli múltból származó regények gyakran rámutatnak erre. W. M. Thackeray

1847-ben és 1848-ban a *Punch Magazine*-ban folytatólagosan megjelentetett művében napjaink celebdömpingjére ismerhetünk: a Hiúság Vására tele van olyan karakterekkel, akiknek kedvenc érzelmük az erkölcsi rosszsallás, vagy akiknek alapértelmezett beállítása a kötelesség – utóbbiak sivár, boldogtalan emberek, akik csak félig élnek. Ugyan Thackeray a címben „*hős nélküli regényként*” hivatkozik a történetre, az ezredik oldal végén mi magunk választunk hőst: mindenki azt, akivel a leginkább azonosult.

A két fő hölgyalak egymás komplementerei, miközben a militánsan patriarchális világ színfalai mögül néha elő-előbukkannak mindazon férfiak, akiknek szerelemmel, pénzzel vagy éppen megvetéssel adóznak. Rebecca Sharp a megtettesült

önimádat, az erkölcs számára alig fontosabb, mint egy napilap: minden este a kukában landol. Mégis, messze a regény legelőbb és legünnepélyesebb szereplője, mintha minden tettét felemelő tánczene kísérné. Vele szemben áll a regényben Emilia Sedley, aki annyira tiszteli a kötelességtudatot, hogy elidegenedik valódi érzéseitől. A *Hiúság Vásárában* valamennyi férfi hiú, önző és öngazoló. Gyakran az erkölcsileg hibás emberek (Becky Sharp és George Osborne) világítják meg legfényesebben, hogy mi az, ami demoralizálóan rosszul működik a világban, amelyben élünk. A regény egyes pillanataiban rendkívül plasztikusan mutatkozik meg, mit érezhetett egy 19. századi női olvasó, akit despotikus apa és férj terhelt, és aki kénytelen volt olyan világban élni, ahol a nő szerepe a kirakatban mindössze annyi volt, hogy csodálható legyen, de maradjon mindig néma. A *Hiúság Vására* jobb feminista regény, mint a nyíltan feminista szerzők által írt

legtöbb könyv – ennek ellenére minden kedves férfi olvasónknak is ajánljuk, hátha megértik, mit jelent nőnek lenni az erősebb nem uralta, mélyen materializált és nőket tárgyiasító társadalomban. Tolsztoj *Háború és béke* című klasszikusának inspirációként szolgáló, a 19. századi Anglia társadalmát szatirikusan ábrázoló regényből számos filmadaptáció és -sorozat készült; közülük a legjobb szereplőgárdával egyértelműen a 2004-es *Vanity Fair* rendelkezik, azonban – ha olvasás és mozi helyett inkább HBO GO-ra adnánk a fejünket – a 2018-as feldolgozás is kedvünkre lehet. ○

SZERZŐ: Pap Melinda

KLEO

EGY MEGHATÁROZÓ TÖRTÉNELMI ESEMÉNY, EGY KEMÉNY ÉS HARCIAS FŐHŐSNŐ, SZÖVEVÉNYES CSELEKMÉNY. KELL MÁS EGY SOROZATHOZ? ALIGHA. KLEO STRAUB TÖRTÉNETE IDÉN JELENT MEG A NETFLIX KÍNÁLATÁBAN AZ ELSŐ ÉVAD NYOLC RÉSZÉVEL, AMI UGYAN NEM TŰNIK SOKNAK, VISZONT ANNÁL TÖBB FORDULATRA LEHET BENNE SZÁMÍTANI. IGAZÁN MOZGALMAS SZTORI BONTAKOZIK KI AZ EPIZÓDOK SORÁN, MIKÖZBEN IDŐBEN VISSZATÉRÜNK A BERLINI FAL KÉT OLDALÁRA, VALAMINT A NÉMET FELDERÍTÉS VILÁGÁBA.

A sorozat főszereplője, Kleo Straub a Német Demokratikus Köztársaság Állambiztonsági Minisztériumának, ismertebb nevén Stasinak dolgozik, ahol feladata leggyakrabban a meghatározott célpontok likvidálása. Nincs ez másként a történet kezdetén,

1987-ben sem, amikor Kleo átszökik a berlini fal túloldalára egy nyugatnémet klubba, ahol minden probléma nélkül teljesíti is küldetését. Az is kiderül, hogy nagypja rendkívül befolyásos személy a Stasinál, továbbá kollégájával, Andi Wolffal is igen-

csak kimerítik a munkakapcsolat fogalmát. Azonban már az első rész közepén szembeesülünk az első nagy fordulattal: Kleót egy mondvacsinált ürüggyel letartóztatják, és az ellene zajló eljárás során senkire nem számíthat, mindenki elfordul tőle, börtönbe kerül. 1990-ben szabadul; a berlini fal leomlott, ám Kleo szeme előtt csupán egyetlen cél lebeg: bosszút akar állni mindenkin, aki elárulta őt. Azt is ki szeretné deríteni, hogy mi volt börtönbe kerülésének valódi oka, illetve azt is, hogy pontosan kit ölt meg abban a bizonyos nyugatnémet klubban három évvel korábban. Szembekerül többek között saját nagypapjával, illetve egykori kollégájával, Andival is, viszont sikerül szövetségeseket is találnia. Egyik segítőtje Thilo, a rendkívül furcsa karakter (tekintve, hogy elmondása szerint a Sirius B bolygóról származik), idővel pedig az a nyomozó is mellé szegődik, aki egy darabig üldözte őt: Sven Petzold.

A rendszerváltások korában vagyunk, az akkoriban kettéosztott Németországban, a korszak jellegzetességeivel együtt. Ez már önmagában okoz némi nyugtalanságot, amelyet csak tovább fokoz, hogy a sorozat remekül szemlélteti a befolyás és támogatottság nagy szerepét is. Ez természetesen nem okoz meglepetést a tekintetben, hogy ez a rendszer számos más országban – köztük hazánkban is – hasonlóképpen működött, azonban Kleo szemszögéből jól végigkövethető, hogyan válhat az ember szinte egyik pillanatról a másikra munkatársból célponttá. Ez már önmagában sejteti azt is, hogy bizony több esetben nem sikerül szép szóval információt szerezni, tehát igen sok lövés dördül az epizódok során: bőven tartalmaznak véres jeleneteket. A szereplőket illetően nem tartalmaz újítást ez a német sorozat. Kleo a bosszúhadjáratba kezdő főhősnő, aki igazságtalanul bűnhődött, mivel elárulták őt. Találkozhattunk már számtalan ilyen karakterrel, és biztosan nem ő lesz az utolsó, de ez korántsem

jelenti azt, hogy ne lenne jól megalkotott figura. A sorozat során fény derül arra, hogyan került Kleo a Stasi kötelékébe, hogyan vált azzá a kemény és olykor kíméletlen nővé, amilyennek láthatjuk a történet során, mindazonáltal az alkotók nem feledkeztek meg arról sem, hogy megmutassák az érzékenyebb oldalát is. Nem mehetünk el Sven karaktere mellett sem, hiszen ő testesíti meg azt a rendőrfigurát, aki ugyan jó nyomon jár, de nem veszik komolyan, így végül magánakcióba kezd. A sorozat humorosabb vonulatát is részben ő adja, hiszen a Kleóval való kapcsolata sokszor igen szórakoztatónak hat. Thilo személyében megvan a különc, de kedves figura; az évad befejezése után mégis azt lehet mondani, hogy az ő szálának nem sok köze volt a történet fő cselekményéhez, mivel „származásának” kérdése egyáltalán nem kötődik Kleo ügyéhez.

Csupán egy évad készült a sorozatból, arról pedig nincs pontos információ, hogy berendelik-e a további epizódokat. Ennek egyébként meglehetősen az esélye, hiszen az utolsó percek történései bőven adnak lehetőséget a folytatásra, az események koránt sincsenek lezárva. A sorozat megtekintése közben áthatja a nézőt a korszak hangulata, továbbá az, hogy Kleo bosszúhadjárata és nyomozása során folyamatosan célkeresztben marad, fenntartja az izgalmat is. Ha az alkotók is látnak fantáziát a folytatásban, és tudják tartani a sorozat színvonalát, mindenképpen ígéretesnek bizonyulna egy esetleges második évad. ○

SZERZŐ: Jászfalvi Orsolya

SZERINTÜNK

TÖRTÉNET: ★★★★★★★★☆☆ 9/10

RENDEZÉS: ★★★★★★★★☆☆ 8/10

SZÍNÉSZEK: ★★★★★★★★☆☆ 7/10

REJTVÉNY

Rejtvényfejtéssel szeretnénk egy kis kikapcsolódást nyújtani a mindennapokban. Skandival, szúdokuval és most már útkeresővel is találkozhatok nálunk. Egy kis lazítás sosem árt!

34

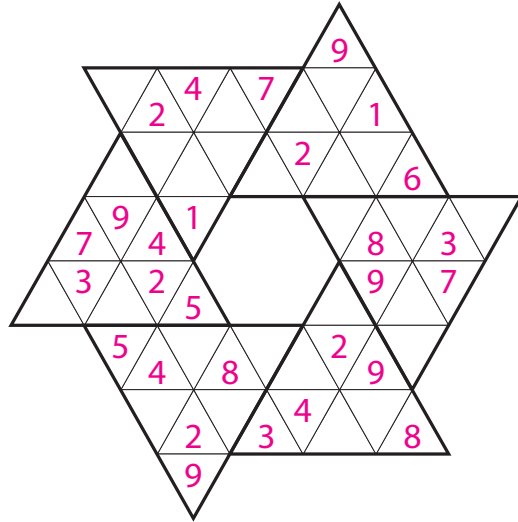
CSILLAGSZÚDOKU
SZÚDOKU
KERESZTREJTVÉNY

36

LABIRINTUS

CSILLAGSZÚDOKU

Az 1-től 9-ig terjedő számok beírásakor – a rendhagyó forma miatt – függőleges helyett ferde oszlopokban, a kisebb négyzetek helyett pedig háromszögekben kell érvényesülniük a szúdoku szabályainak.

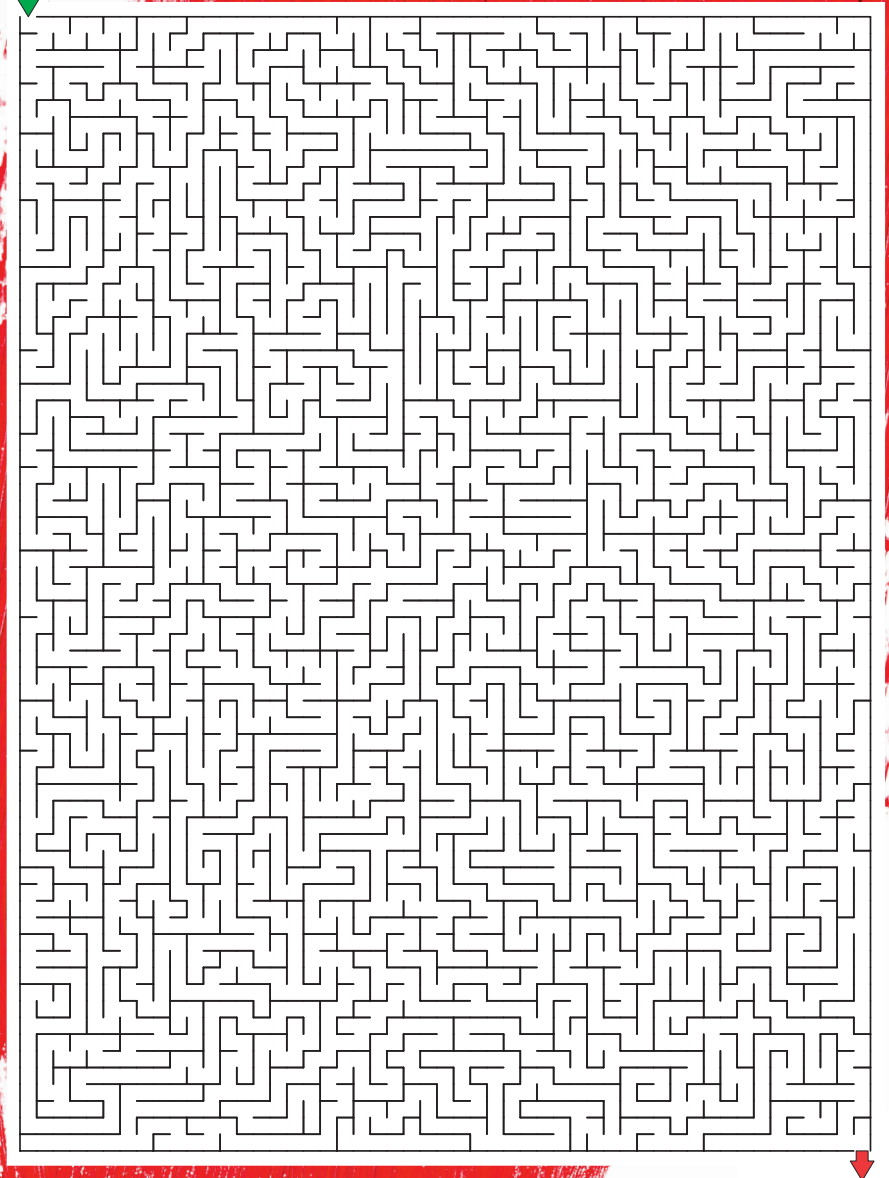
SZÚDOKU

A rejtvényt egyjegyű számokkal (1-től 9-ig) kell kitölteni úgy, hogy minden sorban és oszlopban, valamint a kisebb, 3x3-as négyzetekben minden szám csak egyszer forduljon elő. (Úgy is mondhatnánk, hogy minden számnak elő kell fordulnia egyszer.)

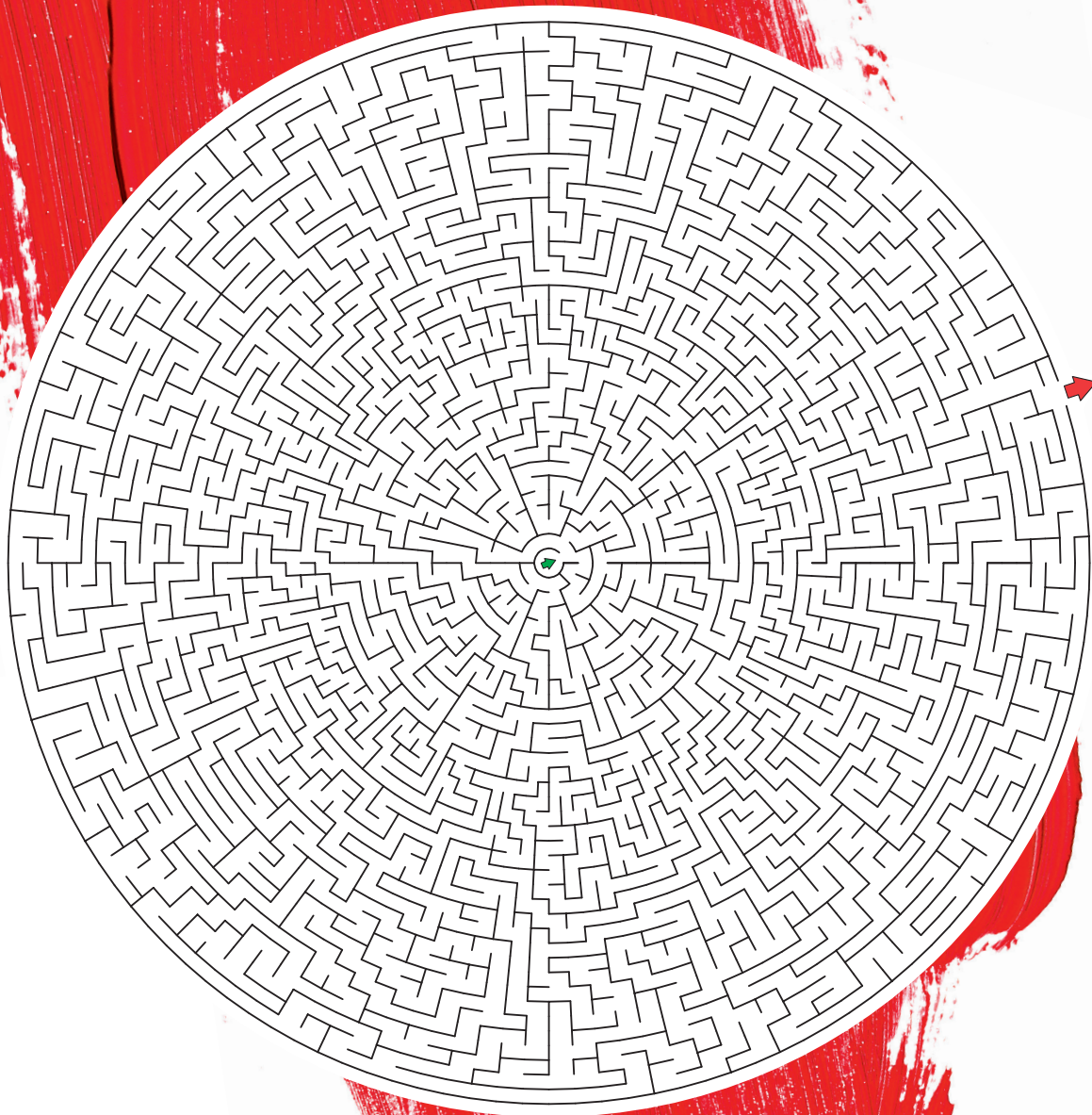
8		6		7			
3	9	7	4				
5			1	3		6	
6				4			7
	8	9	6		2	4	3
	3			5			6
	5		9	1			3
				4	7	5	9
			8		1		4

SEGÍTS BONONAK
ÁTTUTNI
AZ ÚTKERESZTŐN!

SEGÍTS BONONAK
ÁTTUTNI
AZ ÚTVESZTŐN!

HALLGATÓI PUBLIKÁCIÓS VERSENY

Szeretsz írni?

ÍRJ!

Érdekelnek az innovációs
és technológiai kérdések?

KUTASS!

Van egy kreatív ötleted, és
bemutatnád?

PÁLYÁZZ!

PUBLIKÁLJ!

Jelentkezz az Innovációs és Technológiai
Iroda felhívására, és publikálj a blogunkon!

MIÉRT JÓ EZ NEKED?

- a témából, ötletedből akár TDK/OTDK-dolgozat vagy diplomamunka is fejleszthető
- hallgatóként publikálhatsz egy szakmai blogon

NKE EHÖK

 @_bonogram

 /nkeehok

 NKE EHÖK
Anonim Online
Panaszkezelő
Rendszer

 ehok.uni-nke.hu

 1082 Budapest,
Orczy út 1.
NKE Orczy Úti
Kollégium F02 Iroda

NKE EHÖK